

Sobre estabilitat i educació

Article sorgit de la comissió d'estudis d'interins a càrrec d'Eloi Planas Vila, mestre i membre del secretariat de la Intersindical-CSC Educació. Originalment publicat al Diari de l'Educació <https://diarieducacio.cat/sobre-estabilitat-i-educacio/> el 9/05/2021.

Els infants i joves tenen mil i una necessitats, però en un procés de creixement tan increïble, tan constant i ràpid (pensem en tot el que canvia físicament i mental entre un nen de 6 anys i un de 16, i en només 10 anys!), hi ha un concepte que s'albira com a necessari, si no imprescindible, i aquest és l'estabilitat. Com a docents, coneixem la importància d'una estructura familiar estable darrere un infant, o com un nen necessita unes rutines estables en el seu dia a dia per tal d'aprendre hàbits, responsabilitats i gaudir d'una bona salut mental i emocional, tant en un cas com un altre.

Si tenim clar tot l'anterior, també haurem de tenir clar que a l'escola, a l'institut, també hi cal aquesta estabilitat. L'estabilitat que dona un projecte educatiu clar, ben treballat, coherent i adequat al context. L'estabilitat que dona un horari pel qual un infant entra a una hora concreta, esmorza i dina a una hora concreta o marxa, també, a una hora concreta. L'estabilitat de no cursar l'educació primària en tres espais diferents entre barracons i edificis que triguen massa a arribar. I, evidentment, l'estabilitat d'una plantilla cohesionada i amb continuïtat en el temps que permeti l'aplicació del projecte educatiu del centre, que permeti teixir complicitats entre l'equip, que permeti l'aplicació de projectes a mitjà i llarg termini per part d'uns professionals que coneixen bé el centre, l'alumnat i l'entorn. L'estabilitat d'una plantilla que permeti als alumnes de tenir referents que no desapareguin de la seva vida cada 30 de juny. Tot això, sense oblidar que, més enllà de tots els beneficis en l'àmbit pedagògic, l'estabilitat de l'equip docent també és sinònim de drets laborals.

Us imagineu un equip d'arquitectes i constructors en canvi constant mentre dissenyen i construeixen un edifici? Us imagineu un equip de metges inestable mentre tracten i operen un pacient? O un grup de música que va canviant de membres cada 10 mesos? Doncs justament això és el que passa en un centre educatiu català, ja que, quan un equip docent se sap les cançons, canvia la meitat de l'orquestra.

Una taxa d'interins de més del 30% a l'educació pública, com tenim actualment, va radicalment en contra de tot l'esmentat fins ara en aquest text: contra els projectes pedagògics efectius i consolidats, contra uns equips que coneixen a fons l'alumnat, les famílies, l'entorn i el centre, contra els referents per als alumnes, contra la cohesió d'equips docents i contra els drets laborals de més d'un 30% dels docents que dediquen la seva vida a anar d'un centre a un altre ocupant suposades places temporals que, en realitat, són places vacants estables. Fet i fet, una situació que va contra la qualitat de l'educació, i no pas per culpa d'uns docents que a esforç, empenta, compromís i dedicació no ens guanya ningú.

De la mateixa manera que passa amb els falsos autònoms, un mestre o un professor que fa 10, 20 o 30 anys que és «treballador temporal» del Departament d'Educació, no mereixeria l'estabilització de la seva situació? No seria de justícia? De fet sí, és de justícia, i no ho dic jo, ho diu la justícia europea mentre els polítics fan veure que això no va amb ells. Un treballador que fa més de tres anys que treballa en una empresa és un treballador fix, i això no admet discussió, i cal creure-s'ho, i cal dir-ho alt i clar, pel bé de tothom, començant pel dels alumnes, perquè si una cosa tenim els educadors és que bona part de les reivindicacions que fem les fem pensant en el millor per als nostres alumnes.

Els cants de sirena del Departament d'Educació diuen que qui vulgui una plaça es presenti a les oposicions, i parlen d'oposicions massives que no arriben mai, perquè d'oposicions se'n fan, sí, però ni prou convocatòries ni amb prou places per reduir la taxa d'interins, que continua igual o fins i tot a l'alça malgrat les convocatòries d'oposicions. A l'horitzó, ni el concurs de mèrits que preveu l'EBEP, ni pactes d'estabilitat com els que s'havien fet en el passat, ni fixesa dels interins de llarga durada com estipula la justícia europea, ni res que s'hi assembli més enllà d'una suposada reforma legal a l'Estat, de la qual encara tenim massa pocs detalls i massa incerteses. Tot passa per unes oposicions insuficients, per un procés gens transparent, gens pedagògic i del tot arbitrari, que va contra tot allò que ens demanen que apliquem a les aules. Un procés en el qual un grup de docents, en general triats a l'atzar, miren les proves i decideixen si l'aspirant mereix una feina estable.

Caldrà confiar que el nou Parlament i el nou Govern siguin capaços d'afrontar la situació dels milers de treballadors que estem en aquesta situació, perquè dotar l'educació i els seus treballadors d'estabilitat no pot esperar més, pel bé d'unes direccions que veuen com perden bona part de la plantilla cada curs i tot el que això comporta, pel bé d'uns alumnes que, com més estabilitat tinguin, millor qualitat educativa rebran i de més estabilitat emocional gaudiran i, com és evident, pel bé d'uns docents que treballen de manera incansable canviant constantment de centre educatiu, adaptant-se i reinventant-se en temps rècord a nous espais, nous companys, nous centres i noves maneres de fer les coses cada curs durant anys i anys, de vegades durant tota la seva vida laboral.

Pel bé de tothom, cal que l'educació i l'estabilitat es donin la mà.